

ПРОСТЫ
ДАЛАМЖНІК
БЛОГЕРА

ШТО ТАКОЕ БЛОГ?

Што такое вэб-лог, альбо, ў скарочанай форме, блог? Блог можа быць як простым і персанальнym інтэрнэт-дзённікам, так і вялікай вэб-сторонкай з цэлай камандай рэдактараў. Абсалютную большасць блогаў піша адзін чалавек іх маюць чытаць сябры і родныя. Іншыя ператварыліся ў сапраўдныя сродкі масавай інфармацыі, яны ўключаюць навіны і публіцыстычныя артыкулы для шырокай аудыторыі. Некаторыя блогі маюць толькі некалькі чытачоў, у іншых іх сотні тысячаў кожны дзень.

Блогі быць самых розных выглядаў і памераў, аднак большаць мае ў агульным наступнае:

- ▶ Зваротны храналагічны парадак, калі новыя паведамленні з'яўляюцца на пачатку старонкі.
- ▶ Архівы папярэдніх паведамленняў.
- ▶ Каментары чытачоў.
- ▶ Спасылкі (лінкі) да іншых сайтаў, якія звычайна завуцца блогоролем.
- ▶ Сіндыкатуальная інфармацыя, якая дазваляе карыстальнікам "падпісацца" на блог.

Змест блогаў можа быць самым разнастайным. Як ужо было сказана, шмат блогаў уяўляюць сабой прастыя асабістая

дзённікі. Другія падаюць ці аналізуць навіны. Трэція прысвячаны палітыцы, а вялікая частка — нейкім канкрэтным пытанням. Большаясць блогаў не падпадае пад нейкую адзіную катэгорыю.

Вызначальны характэрystыкай абсалютнай большасці блогаў з'яўляецца тое, што яны маюць асабістую прыроду, якая адлюстроўвае зменлівіну настроў і інтерэсы сваіх аўтараў.

Блогі — гэта па сутнасці персанальная вэбсторонка, якая лёгка ўтрымоўваецца, якія абнаўляюцца часцей, і якія прадстаўляюць нашмат больш магчымасцяў для дыскусіі і ўзаемадзеяння.

блогасфера

“Блогасфера” — тэрмін, прыдуманы для таго, каб апісаць прастору блогаў, выдзяліўшы яе як асобную частку інтэрнэту. У самым шырокім сэнсе, “блогасфера” ўключае кожны блог, незалежна ад яго зместу. Вельмі цяжка сказаць дакладна, колык існуе блог, але ў красавіку 2006 г., папулярны трэкавы сэрвіс Technorati (<http://www.technorati.com>) паказваў 36.8 мільёнаў вэб-сайтаў і вэб-логаў. Паводле гэтых дадзеных, кожны дзень ствараюцца 75 тысячаў новых блогаў і дадаюцца 1.2 мільёны новых посцінгаў. І дадзеныя Technorati адлюстроўваюць

карціну толькі часткова: мільёны блогаў пішуцца на мовах і ў краінах, якія Technorati не адсочвае.

Блогасфера, таксама як і сусвет, падзяляецца на меншыя супольнасці, якія таксама клічуць блогасферамі. Расійская блогасфера складаецца з блогаў з Расіі альбо аб Расіі. Армянскамоўная блогасфера “заселеная” блогамі на армянскай мове пра мноства разных рэചаў. Блогасферу можна падзяліць па мноству розных параметраў, і таму адзін і той жа блог можа быць часткай разных блогасфераў. Але ўнутры маленъкіх раздзелаў, гэтаксама як у реальных вёсках

альбо мікрапаёнах, існуе шчыльнае ўзаемадзеянне.

Сувязуючыя блогі (брыдж-блогі.)

Блогі, якія называюць "брыдж-блогамі", з'вязваюць блогавыя супольнасці. Некаторыя робяць гэта шляхам існавання і ўзаемадзеяння ў некалькіх благасферах, іншыя былі наўмысна створаныя для гэтай мэты.

Гэту ролю адыгрываюць шмат якія сайты, але мабыць найвялікшы і найбольш вядомы з іх – гэта Global

Voices Online. Global Voices прыцягвае ўвагу да тэм, што ігнаруюцца ў англамоўных медыях, але важныя для вялікай колькасці грамадзянаў свету. Прымяняючы разнастайныя тэхналогіі – такія, як блогі, "вікі", падкастынгі, сродкі фотаабмену, тагі, агрэгатары, і онлайн-чаты (гл. слоўнік), ён даводзіць размовы і думкі з усяго свету. Гэтая вэб-сторонка ўзмацняе, арганізуе і злучае сусветны інтэрнэт-дыялог, аддаючи перавагу краінам і супольнасцям па-за Паўночнай Амерыкай і Заходнім Еўропай.

Навошта заводзіць блог?

У чым сэнс блогінгу? Кожны блогер мае свой адказ на гэтае пытанне.

НАТАН ХЭМ, REGISTAN.NET (WWW.REGISTAN.NET)

Я пачаў свой блог, registan.net, выпадкова. Іншы блог, Ветры перамен, шукаў каго-небудзь, хто рабіў бы месячны агляд навінаў з Цэнтральнай Азіі, і я вызываўся добраахвотнікам. Адначасова, я пачаў свой уласны блог.

Я ўжо доўгі час быў пажыральнікам навінаў, і я заўважыў па заканчэнні майі добраахвотніцкай службы з Корпусам Mipy ва Ўзбекістане, што заходнія медыі прадстаўлялі вельмі няпоўны і недасціпны вобраз Цэнтральнай Азіі. Праз мой блог, я збіраўся каментаваць іх асвятленне і падаваць больш глыбокія паведамленні.

Гэта ўжо мой трэці год у якасці блогера. За гэты час, мой блог здабыў салідную аўдыторыю, новых аўтараў, і паширыў свой абшар асвятлення. Я не толькі падаю каментары бягучых падзеяў, але і імкнуся падзяліць сваё захапленне гісторыяй і культурай Цэнтральнай Азіі.

Я працягваю свой блог, таму што гэта прыносіць шмат задавальнення. Праўда, бываець дні, калі блог – гэта апошняя справа, якой я хацеў бы заняцца, але пазітыўныя аспекты прымушаюць мяне займацца ім зноў і зноў. Блог дазволіў мене палепшыць свой літаратурны стыль, гэтаксама як ён прымушае мяне быць увесь час дасведчаным ад бягучых падзеяў. Ён дазволіў мене завязаць новыя знаёмствы па ўсяму свету. Блог стварыў для мяне цудоўныя магчымасці і нават дапамог знайсці мене працу. Мае першапачатковыя памкненні не згаслі, мене дастаўляе асалоду гутарка з чытачамі, і амаль кожны дзень здараецца штосьці новае. Пакуль гэта працягваецца, я планую падтрымліваць блог.

ВЕРАНІКА ХАХЛОВА – NEEKA'S BACKLOG (VKHOKH.BLOGSPOT.COM)

Я пачала свой блог ў сакавіку 2003 г., калі пачалася вайна ў Іраку і я выпадкова наткнулася на блог Салама Пакса. У той час, я адчувала патрэбу пазбавіцца ланцугоў рэдактуры, і мяне натхняла тое, што больш не трэба будзе тлумачыць нейкаму дурному рэдактару, што такое Чарнобыль альбо Злачынства і Пакаранне. У той жа час, у мяне заставалася столькі "хвастоў" – нататкі, няскончаная праца...

У лістападзе 2004 г., я паехала ва Украіну, і пісала пра нашыя выбары. Ніхто мяне ў той час не чытаў, але мне гэта не замінала, таму што мне ўвесь час адказвалі некалькі маіх сяброў. Потым, калі на Хрышчатацьку з'явіліся наметы, я атрымала спасылку ад Instantpundit (вельмі папулярны амерыканскі блог на www.instantpundit.com) Цяпер у мяне была нашмат большая аўдыторыя, але ўсё ж я імкнулася пісаць перадусім для самой сабе. Але паколькі я прафесійны журналіст, блог час ад часу ператвараецца ў журналісцкі твор.

Адзін нарвежскі журналіст запытаў мяне падчас Памаранчавай рэвалюцыі, ці з'яўляецца мэтай майго блога распаўсюдзіць у свеце веды пра Украіну. Я адказала яму, не, таму што калі свет нічога не ведае пра Украіну, гэта яго праблема. Мы існуем, нават у невядомасці. Я пішу блог таму, што мне падабаецца пісаць, і не таму, што я імкнуся кагосьці адукаваць. Я ўдзячна тым, хто мяне чытае. Я вельмі шчасліва, што яны знаходзяць штосьці цікавага ў маёй пісаніне. І я здабыла, дзякуючы блогу, столькі новых сяброў. Вось чаму я працягваю гэтым зймацца.

а ты?

Нам усім ёсьць што сказаць і падзяліцца гэтым з іншымі. Блог дае кожнаму, хто мае доступ да інтэрнэту, шанец напісаць штосьці, што ёсьць для яго важным. Вельмі верагодна, што і вам ёсьць чымсьці падзяліцца з больш шырокай аўдыторыяй, і пры дапамозе блога, вы можаце стаць часткай глабальнай размовы.

Не важна, чым вы цікавіцесь, вы можаце пачаць пра гэта блог. Такім чынам, пра што вы хочаце пісаць блог?

Блогі дасяжныя для кожнага ў інтэрнэце, і могуць быць лёгка знайдзеныя пры

дапамозе пошукавых сайтаў, што дае вам магчымасць зрабіць штосьці важнае. Калі вас натхняе магчымасць стварыць анлайн-дзённік, зрабіце гэта. Але, напісанне пра бягучыя падзеі, што адбываецца ў вашым горадзе, вашым рэгіёне, краіне ці сусвеце, і прыданне гэтаму асабістага пункту гледжання больш верагодна прыцягне шырэйшую аўдыторыю. Асабліва калі вы пішаце з той часткі свету, дзе колькасць блогераў невялікая, ваш голас і пункт гледжання будуць натхняючым дадаткам да глабальнай дыскусіі.

Як аказаць уплыў

У апошнія гады, традыцыйныя медыі звяртаюць усё больш увагі на блогі і блогераў. Для гэтага ёсьць шмат прычынаў. Адна з іх – гэта тое, што шмат блогаў прымасе ўздел у абмеркаванні бягучых падзеяў, рэглярна крытыкуе медыі, выкіраючы недахопы, памылкі і прадузятасць ў медыйных і наві-навых трансляцыях і справаздачах. Іншая прычына ўзросшай увагі – гэта тое, што багата хто з блогераў мае досвед і веды, якіх не хапае ў традыцыйных медыях. Блогі могуць утрым-ліваць спасылкі на вялікія падзеі, што разгортаюцца на далаляглядзе, і прадставіць падрабязнасці, якіх журналісты не здольныя знайсці іншым чынам. Шмат якія блогеры прыцягваюць увагу да з'яваў і падзеяў, якія не асвяляюцца традыцыйнымі медыямі, ператвараючыся ў дабраахвотных журналістаў, якія паведамляюць пра пакінутыя без увагі падзеі.

Журналісты і блогеры ўсё больш працуюць разам, як фармальна, так і нефармальна. Індывідуальныя блогеры і арганізацыі, такія як Global Voices Online, шукаюць магчымасці, каб блогі і традыцыйныя медыі карысталіся перавагамі адзін у аднаго. Шмат хто з блогераў карыстаецца паведамленнямі з прэсы. Усё большая колькасць журналістаў звяртаецца да блогераў, каб

даведацца пра іх пункт гледжання і досвед, дзеля таго, каб палепшыць уласны прадукт, болей за тое, шмат хто з журналістамі вядзе свае ўласныя блогі, часцяком на вэб-сторонках выданняў, на якія яны працуюць.

Документы Кіліян.

Нават перад тым, як гэтае супрацоўніцтва паўстала, блогі ўжо мелі вялізны ўплыў на форму падачы навінаў. Мабыць, адзін з самых вядомых прыкладаў – гэта тое, што здарылася падчас прэзідэнцкай кампаніі 2004 году ў ЗША. У адказ на паведамленне CBS News пра гісторыю службы Джорджа Буша-малодшага ў Нацыянальной гвардыі. Пасля таго, як сюжэт быў паказаны па тэлебачанні, блогі, такія як Power Line (www.powerlineblog.com) і INDC Journal (www.indcjurnal.com), ўзнялі пытанні пра аўтэнтычнасць дакументаў і запрасілі экспертаў, каб тяя выказалі свае думкі. блогеры хутка і дасціпна адгукнуліся на неахайнія паведамленні медыяў, паказваючы недарэчнасці і перакручванне думак экспертаў. Збольшага дзякуючы іх крытыцы і неспынным паведамленням, CBS урэшце рэшт была вымушана прасіць прабачэнні ў гледачоў, а некалькі яе працаўнікоў, што былі ўцягнутыя ў прадукаванне першапачатковага сюжету, былі звольненыя.

Як стварыць блог.

Каб прачытаць пакрокавыя інструкцыі па тым, як можна стварыць свой блог і пры гэтым не стварыць пагрозы сваёй уласнай бяспечнасці, глядзіце дапаможнік, укладзены *Transitions Online*, пад назвой “Бяспечны блогінг і онлайн прыватнасць”.

ЯК СТВАРЫЦЬ ПАСПЯХОВЫ БЛОГ.

Вы стварылі блог. Як цяпер зрабіць яго паспяховым? Першае, што мусіць зрабіць блогер, гэта вызначыць, як вымерыць поспех.

Гэта можна зрабіць розным чынам. Некаторыя выміраюць поспех колькасцю наведвальнікаў. Іншыя выміраюць яго далярамі і цэнтамі. Праўда ў тым, што вельмі нешмат блогераў зарабляе на блогах і толькі невялічкая колькасць мае агромністую аўдыторыю. Але зноў, большасць блогераў не пішуць дзеля славы ці заробку. Кожны блогер вызначае для сабе, што ёсьць поспехам. Пры гэтым, вось толькі некалькі парадаў, як стварыць паспяховы блог.

Сустрэнъцеся з суседзямі.

Амаль кожны блог пасуе да нейкай онлайн-супольнасці. Вельмі карысна быць актыўным сябрам той благасферы, да якой вы належыце. Калі, напрыклад, ваш блог прысвечаны мастацтву, будзе недрэннай парадай чытаць і каментаваць на іншых мастацкіх блогах. Дадайце блогі, якія вы чытаеце, да вашага блог-ролу, таксама дашліце некалькі ветлівых электронных лістоў іншым блогерам, паведамляючы, што вы пачалі ўласны блог, магчыма, на спасылкай на той свой посцінг, які вы лічыце асабліва добрым. Падобныя блогі можна лёгка знайсці, напрыклад, на Technocrati (www.technocrati.com)

Знайдзіце сябе

Коратка: будзьце самімі сабой! Кожны блогер мае свой унікальны голас, і гэта павінна падкрэслівацца ўвесь час і пры любой нагодзе. Пішыце пра ўласныя інтарэсы і дадавайце свае персанальныя рысы ў свае посцінгі. Нават калі вы пішаце пра штосьці такое

незразумелае, як падатковая рэформа ў Манголіі, даданне індыўдуальнасці ў свае посцінгі відавочна дадае плюсы. Адно з самых важных адрозненняў паміж блогамі і традыцыйнымі медыямі ў тым, што блогі дазваляюць раскрыць індыўдуальнасць, і з-за гэтага напэўна шмат хто і любіць іх чытаць.

Захоўвайце актуальнасць

Адзін з самых верных способаў згубіць аўдыторыю – гэта некаторы час нічога не пісаць на блогу. Гэта не значыць, што вы мусіце дадаваць кожны дзень па 10 посцінгаў, але вы мусіце імкнунца пісаць рэгулярна і дастаткова часта, каб вашыя чытатчы заходзілі зноў на ваш блог.

Зрабіце яго інтэрактыўным

Заахвочвайце наведвальнікаў да таго, каб пісаць каментары і самі адказвацьце на каментары. Вы даведаецся, што вашия наведвальнікі маюць цікавыя думкі, аб якіх вы не згадваліся, і калі вы будзеце заахвочваць каментары, у вас больш шанцаў на тое, каб здабыць сталую аўдыторыю, якая зацікаўлена ў тым, каб увесь час наведваць ваш блог.

Прапануйце штосьці арыгінальнае

Адзін з найбольш верагодных шляхоў да таго, каб зрабіць блог паспяховым – прапанаваць штосьці, што ніхто іншы не прапануе. У той час, калі шмат блогаў каментуюць справаздачы традыцыйных медыяў, зусім няшмат хто падае арыгінальныя навіны. Калі можаце, прапануйце чытачам тое, чаго ў іншых няма. Онік Крыкаран з армянскага блогу Oneworld Multimedia (<http://oneworld.blogspot.com>) рэгулярна публікуе інтэрв'ю, пераклады, і свае цудоўныя фотаздымкі, якіх больш нідзе не знайсці.

ЯК СТВАРАЦЬ ПАСЬПЯХОВЫЯ ЗАПІСЫ

Не існуе чароўнай формулы, па якой можна было б заўсёды ствараць добрыя блогавыя запісы, і на кожны добра пост блогера напэўна будзе прынамсі адзін не такі ўжо добры. Ёсьць розныя віды запісаў, і стварыць вычарпальны съпіс немагчыма. Ніжэй мы прапануем дастаткова добрую формулу напісання запісу пра бягучыя падзеі.

Галоўным для любога добра га запісу з'яўляецца дададзеная вартасць. Некаторыя блогі проста капіруюць рэпартажы з іншых мэдый. Гэта не стымулюе чытачоў да чытання блогу заміж чытання той жа інфармацыі на вэбсайце агенцтваў, якое распаўсюдзіла. Блогі, якія дадаюць нешта да цытатаў з рэпартажаў, даюць чытачам прычыну наведваць іх. Зыходзячы з гэтага, пропануем адзін з магчымых шляхоў напісання цікавага запісу:

► Знайдзіце тэму: Чытаіце навінавыя вэбсайты, каб знайсці патэнцыйныя тэмы. Магчыма, вы знайдзіце ўнікальную гісторыю, якую вы захочаце

давесці да ўвагі ваших чытачоў. Магчыма, вы знайдзіце дзівэ гісторыі, якія можна добра звязаць. Магчыма, вы заўважыце што-небудзь неакуратнае ці памылковае ў прачытаным артыкуле.

► Прадстаўце сваю тэму: Пачніце запіс з кароткіх уводзінай у тэму і пазначэнням артыкула, які вы камэнтуце.

► Цытуйце: Уключыце выняткі з артыкула, на які вы рэагуце.

Аналізујце: Прарэагуйце на выняткі па неабходнасці. Калі вы заўважылі што-небудзь памылковае, раслумачце, што няправільна ў працытаваным фрагмэнце. Магчыма, працытаваны тэкст падштурхне вас да запісаў на іншыя тэмы. Кожны выпадак будзе розны.

► Для шматлікіх прыкладаў такога стылю запісаў, зазірніце на блогі на [neweurasia](http://www.neweurasia.net) (www.neweurasia.net).

ЭТЫКА

Ветлівасць

Ветлівасць суб'ектыўная, але вы павінныя рабіць усё магчымае, каб выказваць такую ж павагу да іншых, якія вы чакаеце да сябе. Гэта значыць, што вам варта выслушоўваць пункты поглядаў іншых і дазваляць крытыкаваць вашу працу. Будзе гатовыя слухаць іншых і разглядаць вашу матывы.

Празрыстасць

Будзе сумленным і адкрытым з вашымі чытачамі пра вашу залежнасць і канфлікты інтэрэсаў. Напрыклад, калі вы пішаце пра арганізацыю, якая

вам давала гроши, вам варта ўказаць гэта. Гэтаксама, калі вы пішаце рэгулярна на палітычныя тэмы, вам трэба праінфармаваць чытачоў пра вашыя прыхільнасці, каб чытачы маглі ведаць пра магчымую неаб'ектыўнасць. Гэта ня значыць, што вы павінныя дзяліцца з чытачамі усёй інфармацыяй пра ваше жыццё, але калі ёсьць рызыка неаб'ектыўнасці ці канфлікту інтэрэсаў, гэта варта выяўляць.

Незалежнасць

Будзьце сваім уласным блогерам. Пішыце тое, што вы лічыце патрэбным, і ў што вы сапраўды верыце, замест таго,

каб расшарквашца перад моцнымі сіламі, чые інтарэсы вы кранаеце.

Сумленнасьць

Кажыце толькі тое, у сапраўднасьці чаго вы ўпэўненыя. Калі ў вас ёсьць прычына сумнявацца ў справядлівасці выказвання, пазначце гэта. Калі вы робіце дапушчэнныі, узэўніцеся ў тым, што чытачам зразумела, што гэта вашыя дапушчэнныі. Акрамя таго, кажыце і абтым, што вы ня ведаеце.

Спасылкі

Калі магчыма, спасылайцеся на матэрыял які вы згадваеце, нават калі вы ня згодныя з ім. Гэта дае вашым чытачам магчымасць выпрацаваць свае ўласныя погляды, і робіць вашия аргументы болей істотнымі, бо факты лёгка даступныя.

Як вынік з гэтага правіла, заўсёды прадстаўляйце вашия доказы. Калі патрэбныя матэрыялы не існуюць онлайн, пазначце вашия крыніцы як мага лепей. Прадстаўленыне крыніцай для падтрымкі ваших выказванняў ня толькі сумленна, але і дапаможа зрабіць вашия аргументы болей істотнымі.

Паважайце крыніцы

Калі вы бярэце інтэрвю ў каго-небудзь

ці атрымліваеце якую-кольвеk інфармацыю дзеля выкарыстання ў блогу, паважайце жаданні вашай крыніцы. Высветліце, ці магчыма вам пазначаць крыніцу, ці як вы можаце выкарыстаць атрыманую інфармацыю. Памятайце, у некаторых выпадках невыкананне патрабаванняў вашага інфарматара для яго можа скончыцца стратай працы ці нават арыштам, калі інфармацыя асабліва сакрэтная.

Публічна выпраўляйце памылкі

Калі вы вынаходзіце што што-небудзь, што вы меркавалі, ці нейкая гісторыя, на якую вы спасылаліся, не адпавядаюць рэчаіснасці, выпраўце дэзынфармацыю хутка і публічна. Гэта найлепей зрабіць дадаткам да арыгінальнага допісу, каб памылка і папраўка былі ў адным месцы.

Не паклёнічайце

Не рабіце ілжывых ці абразлівых выказванняў пра іншых. Калі вы нязгодныя зь іншым блогерам ці нейкай публічнай асобай, не пераходзьце да асабістых нападаў ці ілжывых выказванняў. Спрабуйце весці аргументаваную і факталагічную дыскусію.

не падвяргайце сябе рыйцы!

У некаторых частках сьвету, улады адносяцца да блогераў і блогінгу непрыхільна. У некаторых краінах людзі нават патрапілі за краты за выказванне сваіх думак у блогу. З-за гэтага вам трэба заставацца ананімным, абараніць звесткі пра сябе, і бложыць бяспечна! Шматлікія пытанні бяспекі ёсць проста пытаннямі клёку, але больш падрабязнае апісаныне мы прапануем у дапаможніку пад назвай “Бяспечны блогінг і онлайн прыватнасць”, які кранае некаторыя болей мудрагелістыя пытанні ананімнага блогінгу.

блогерская тэрміналогія

АГРЭГАТАР (AGGREGATOR) – Програмнае забясьцеленне альбо онлайнавая паслуга, якая дазваляе блогеру чытаць канал RSS альбо Atom (RSS or Atom feed), асабліва апошнія паведамленні на яго ўлюбёных блогах. Агрэгатар таксама называюць “чытальнікам” (reader) ці “чытальнікам канала” (feedreader).

ATOM – Адзін з відаў каналаў, прызначаных для сіндыкацыі зместу.

БЛОГРОЛ (BLOGROLL) – спіс спасылак на іншыя блогі і вэбсайты, звычайна ў выглядзе калонкі на галоўнай старонцы блогу.

WIKI (WIKI)

Гавайскæе “wikiwiki” – “хуткі”. Уэб-сайт, які можа лёгка і хутка абнаўляцца любым наведнікам. Гэтым словам таксама началі называць інструменты, якія выкарыстоўваюцца для стварэння вікі (вікі рухавікі). Блог і вікі ў нечым падобныя, але гэта не адно і тое ж.

КАНАЛ RSS АЛЬБО ATOM (RSS FEED) –

Файл, які змяшчае апошнія нататкі на блогу. Ён счытваецца RSS агрэгаторам/чытальнікам (RSS aggregator/reader) і адразу ж паказвае абнаўленне блога.

RSS (REALLY SIMPLE SYNDICATION/САПРАЎДЫ ПРОСТАЯ СІНДЫКАЦЫЯ)

Спосаб абыходжання з апошнімі паведамленнямі, размешчанымі на вэбсайце. Асабліва зручны для блогаў, таму што паведамляе карыстальнікам пра кожнае абнаўленне іх улюбёных блогаў. Таксама можа “сіндыкаваць” змест, дазваляючы іншым сайтам (проста і аўтаматычна) перадаваць уесь змест нейкага сайта ці яго частку. Хутка распаўсяджаеца, асабліва на сайтах сродкай масавай інфармацыі.

СІНДЫКАЦЫЯ ЗМЕСТУ (CONTENT SYNDICATION)

Спосабы, з дапамогай якіх аўтар ці адміністратор сайта робяць матэрыялы свайго сайта альбо іх часткі даступнымі для разъмяшчэння на іншых уэб-сайтах.

СТАЛАЯ СПАСЫЛКА, ПЭРМАЛІНК (PERMALINK) – Скарачэнне ад “сталая спасылка” (“permanent link”). Вэб-адрас кожнага матэрыялу, размешчанага на блогу. Зручная закладка, нават у выпадках, калі матэрыял перамясціўся ў архіў на блогу, з якога быў узяты.

АЎТАР ГЭТАГА ДАЛАМОЖНІКА:

Nathan Hamm (www.registan.net - nathan@registan.net)

ПАДРЫХТАВАЛІ ДА ДРУКУ І ВЫДАЛИ:

Transitions Online (www.tol.cz - info@tol.cz)

neweurasia (www.neweursia.net - info@neweurasia.net)